

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S., a.s. C.B.**, IČO: X. proti žalovanému: **v 1/ rade: Ing. M.**, nar. X., bytom K.L., zastúpeného advokátkou JUDr. E., F.N. a žalovanému **v 2/ rade: R.**, nar. X., bytom Š.L., zastúpeného advokátom JUDr. R., B.L., **o zaplatenie 7 409 220,00 Sk s prísl.**, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 2. septembra 2008, č.k. Z-2-43 Cb 216/96-308, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 2. septembra 2008, č.k. Z-2-43 Cb 216/96-308 sa **z r u š u j e** a vec sa vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému v 1/ rade trovy konania v sume 1 131 869,-- Sk. Súčasne uložil žalobcovi nahradiť žalovanému v 2/ rade trovy konania v sume 645 596,-- Sk.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že S., a.s., mestská pobočka L., si uplatnila plnenie z úverovej zmluvy č. 465/8069049-159-01 zo dňa 10.8.1992 voči žalovanému v 1/ rade, v 2/ rade a žalovanému v 3/ rade S., spol. s.r.o., L.. K žalobe priložil fotokópiu Úverovej zmluvy o účelovom úvere na malú privatizáciu vedenú pod č. úveru 330183-2, uzatvorenú dňa 10.8.1992 medzi pôvodným žalobcom a žalovaným v 1/ rade a žalovaným v 2/ rade na sumu úveru 11 113 900,-- Sk. Zároveň priložil fotokópiu dokladu označeného ako aktuálny stav úveru č. 000465-8069049159-01 ku dňu 20.3.1996.

Žalovaný v 1/ rade a žalovaný v 2/ rade dňa 11.10.1992 uzatvorili s obchodnou spoločnosťou S., s.r.o. zmluvu o prevzatí dlhu. Dlh bol špecifikovaný ako úverová zmluva uzatvorená dňa 10.8.1992 so S., pobočka L. na sumu 11 113 900,-- Sk.

Podľa ust. § 531 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa dohodne s dlžníkom, že preberá jeho dlh, nastúpi ako dlžník na jeho miesto, ak na to dá veriteľ súhlas. Súhlas veriteľa možno dať buď pôvodnému dlžníkovi, alebo tomu, kto dlh prevzal.

V zmysle ust. § 531 ods. 1 Občianskeho zákonníka pôvodný žalobca ako veriteľ dal súhlas s prevzatím dlhu spol. s r.o. S. konkludentne, dôkazom čoho je i výzva pôvodného žalobcu zo dňa 21.9.1995 adresovaná obchodnej spoločnosti S., s.r.o., aby na základe úverových zmlúv, medzi ktorými je uvedená aj úverová zmluva, z ktorej si pôvodný žalobca uplatnil nárok v tejto žalobe podľa dohodnutého splátkového režimu, zaplatila dlžnú sumu.

Žalobca v priebehu súdneho konania na pojednávaní dňa 2.10.2003 a následne dňa 1.7.2008 opravoval titul nároku, t.j., z ktorej úverovej zmluvy si uplatňuje nárok a ktorou zmluvou o postúpení pohľadávky vstupuje do konania namiesto pôvodného žalobcu.

Žalobou došlou súdu dňa 26.3.1996 si pôvodný žalobca uplatnil právo na plnenie z úverovej zmluvy zo dňa 10.8.1994 na sumu 11 438 985,46,-- Sk. Ako dôkaz k žalobe uvádza úverovú zmluvu č. 465/8069049-159-10 zo dňa 10.8.1992. Žalobca úverovú zmluvu pod týmto číslom, ktorú uzatvoril so žalovaný v 1/ rade a žalovaným v 2/ rade do spisu nedoložil, čím nepreukázal ním uplatnený nárok. Tvrdenie žalobcu, že došlo k prečíslovaniu úverovej zmluvy, nebolo preukázané. Formulácia v dokladoch žalobcu, kde v protokole o odovzdaní a prevzatí dokladov za klienta uvádza číslo úverovej zmluvy 330183-2 (465-8069049-159-1) a č. úverového účtu 30183005 a k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 22.12.1999 doložil fotokópiu „tabuľky“, ako prílohy č.1 k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde je uvedené č. úveru 30183055, ale nie je tam podľa čl.1 bod 3 uvedené č. úverovej zmluvy, pričom pod označením por.č. 150 je u žalovaného v 1/ rade uvedená výška úveru 11 113 900,-- Sk a dátum poskytnutia úveru 10.8.1992.

Žalobca súdu nepreukázal, v akom rozsahu prevzal pohľadávku voči žalovanému v 2/ rade a odkedy a dokedy si uplatňuje nárok voči žalovanému v 2/ rade.

Základom zamietnutia žaloby je titul, na základe ktorého si žalobca uplatnil nárok na plnenie voči žalovaným žalobou došlou súdu dňa 26.3.1996, ktorý súdu nebol preukázaný.

Ak by tento titul, t.j. úverovú zmluvu č. 465-8069049-1 zo dňa 10.8.1992 do spisu založil, nemohlo dôjsť k jej prečíslovaniu na č. 330183-2, pretože dňa 10.8.1992 pôvodný žalobca uzatvoril so žalovaným v 1/ a 2/ rade zmluvu o úvere pod týmto číslom na sumu 11 113 900,-- Sk a nie na sumu 11 438 985,46,-- Sk, ako je uvedené v žalobe.

Vzhľadom k tomu, že v priebehu konania došlo k výmazu žalovaného v 3/ rade z obchodného registra príslušného súdu, nie je možné skúmať vloženie vydraženej nehnuteľnosti do základného imania spoločnosti S., s.r.o.

Vychádzajúc z obsahu žaloby a dokladov doložených k žalobe, ďalších dokladov doložených zo strany žalobcu k zmluvám o postúpení pohľadávok, ak by súd pripustil, že nárok žalobcu je preukázaný, tak je možné vychádzať iba zo špecifikácie nároku uvedenej zástupcom žalobcu na pojednávaní dňa 1.6.2008. Zástupcovia žalovaného v 1/ rade a v 2/ rade namietali premlčanie uplatneného nároku žalobcu už pred touto špecifikáciou. Pôvodný žalobca keď poskytol úver v roku 1992, nárok na jeho uplatnenie bol v roku 2008 premlčaný podľa ust. § 397 Obchodného zákonníka.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešným žalovaným v 1/ a 2/ rade priznal trovy konania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca podaním zo dňa 9.10.2008. Navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa a uložiť žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 7 409 220,-- Sk s 28% úrokom z omeškania od 20.4.1995 a nahradiť mu trovy konania v sume 676 828,-- Sk s tým, že v rozsahu plnenia jedným zo žalovaných zaniká povinnosť plniť záväzok druhým žalovaným.

Žalobca odôvodnil odvolanie s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. b/, c/, d/ a f/ O.s.p.

Žalobca v odvolaní uviedol, že rozsudkom Krajského súdu zo dňa 2.9.2008 bola zamietnutá žaloba bez náležitého zhodnotenia dokazovania, ktoré prebiehalo na Krajskom súde v Bratislave počas obdobia 7 rokov a následne na Najvyššom súde v Bratislave, ktorý doplnil dokazovanie prvostupňového súdu o nové dôkazy. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že prvostupňový súd pri hodnotení dôkazov vzal do úvahy len dôkazy, ktoré vykonala JUDr. G. a nebol dodržaný zákonný postup upravený v ust. § 120 a nasl. O.s.p. Konajúca sudkyňa nehodnotila dôkazy vykonané v konaní pred 13.3.2008 na prvom a druhom

stupni a porušila ust. § 122 a ust. § 123 O.s.p. a ust. § 132 O.s.p. a nebrala do úvahy, že jednotlivé konania a pojednávania tvoria jeden celok, ktorý musí viesť k vyneseniu rozsudku podľa ust. § 153 a nasl. O.s.p. Konajúca sudkyňa porušila ust. § 157 O.s.p. a znevážila právne úkony pôvodného žalobcu, jeho hmotnoprávneho a procesného nástupcu vo vzťahu k vymáhanému nároku a prácu zákonných sudcov, vrátane sudcov Najvyššieho súdu SR. Pojednávania sa v konaní odročovali zásadne len pre neúčast' žalovaných alebo ich právnych zástupcov a zápisnice z pojednávania sa menili dodatočne, manipulácie so zápisnicami mohli byť vykonávané zamestnankyňou spisovej kancelárie, o čom svedčí aj skutočnosť, že právna zástupkyňa disponovala originálom zápisnice, ktorý sa mal stratiť zo súdneho spisu.

Jediným dôvodom, pre ktorý súd žalobu zamietol bola skutočnosť, že žalobca nepreukázal titul, na základe ktorého si uplatnil nárok na plnenie, pretože úverová zmluva č.465-8069049-1 zo dňa 10.8.1992 nebola do spisu založená a ak by bola, nemohla byť prečíslovaná. Toto stanovisko nemá žiadnu oporu v doterajšom konaní a dokazovaní, pretože v zápisnici z pojednávania z roku 2003 je presne uvedené, prečo úverová zmluva k žalobe má iné číslo ako kontrolné číslo úveru na tlačive, s názvom Úverová zmluva o účelovom úvere na malú privatizáciu zo dňa 10.8.1992, ktorú uzavreli žalovaní ako fyzické osoby so S., pobočkou v L.. Na základe tejto zmluvy čerpal Ing. V. finančné prostriedky na vydraženie majetku v malej privatizácii. Súd pri hodnotení dôkazov neakceptoval doplnenie návrhu na začatie konania podaného S. dňa 14.1.1999 a skutočnosť, že toto podanie vypracoval právnik pobočky JUDr. E., ktorý neskôr vystupoval ako svedok a uviedol skutočnosti odlišné od písomného vyjadrenia. Jeho stanovisko k prečíslovaniu úverovej zmluvy je založené v súdnom spise ako situačná správa k úverovému spisu. Súd v odôvodnení rozsudku nehodnotil výpovede a písomné vyjadrenia žalovaných z rokov 1998 až 2003. Vo svojich vyjadreniach obaja žalovaní nespochybňovali uzavretie úverovej zmluvy o účelovom úvere na malú privatizáciu, poskytnutie tohto úveru a čerpanie úverových prostriedkov.

Žalobca tiež uviedol, že pôvodný veriteľ zastúpený štatutárnymi orgánmi nikdy nedal súhlas na prevzatie dlhu spoločnosťou S., s.r.o., pretože by musela byť vypracovaná hĺbková analýza finančnej a dôchodkovej situácie dlžníkov a interný audit spoločnosti S., s.r.o., ktorá mala základné imanie len 100 000,-- Sk a nespĺňala podmienky pre poskytnutie úveru vo výške cca 11,5,-- mil. Sk. Nedodržaním zmluvných úverových podmienok došlo ku sklzu

s úhradou jednotlivých splátok žalovanými fyzickými osobami, a preto by úverový výbor banky nenavrhol štatutárnemu orgánu súhlasiť so zmenou dlžníka. V odôvodnení rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sa jasne uvádza, že k platnému uzavretiu zmluvy o prevzatí dlhu nie je možné udeliť súhlas konkludentným konaním, pretože veriteľovi zo zmluvy o prevzatí dlhu nevznikne priame právo voči ďalšej osobe. Navyše, súhlas s prevzatím dlhu nad 10,-- mil. Sk musela odsúhlasiť riaditeľka úseku pôžičiek a úverov ústredia S.. Výzvy veriteľa na zaplatenie dlhu vypracovali v mene pôvodného veriteľa referenti spoločnosti, ktorí právne navonok spoločnosť nezaväzovali a pred podaním žaloby na súd museli celý prípad nesplateného úveru posudzovať na právnom odbore ústredia S. a následne rozhodoval štatutárny orgán S., a.s., ktorým bol riaditeľ pobočky zapísaný v obchodnom registri.

Súd prvého stupňa sa neriadil právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý bol vyjadrený v odôvodnení uznesenia zo dňa 21.2.2008, sp.zn. 6Obo 297/2006. Nerešpektoval záver, že došlo k uzavretiu Úverovej zmluvy o účelovom úvere na malú privatizáciu č. 330183-2, že účastníci konania nepopierajú poskytnutie úveru, jeho výšku a prevzatie finančných prostriedkov. Najvyšší súd SR uviedol, že účastníkom úverovej zmluvy č.330183-2 boli obaja žalovaní a otázka prečíslovanej zmluvy č.465-8049049-1 je nesporná.

Prvostupňový súd po vrátení veci si mýli pojmy úverová zmluva, číslo úveru a nerozlišuje medzi úverovým účtom a úverovým spisom. Prečíslovaná úverová zmluva 465-8069049-159-01 uvedená v žalobe pod novým číslom pozostáva z čísla odboru, ktorý zmluvu vyhotovil a analytického čísla účtu, čísla účtu žalovaného v 1/ rade - 8069049-159 a 01 znamená poradové číslo úveru podnikateľa, ktorý dovtedy disponoval len kontokorentným účtom a úverovým limitom na ňom. Prostriedky pridelené na základe úverovej zmluvy č.330183-2 boli evidované pod číslom úverového účtu (spisu 30183055). K prečíslovaniu čísla zmluvy došlo pred podaním žaloby z dôvodu zmeny informačného systému pôvodným žalobcom. Z ust. § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka vyplýva povinnosť posudzovať právny úkon - podanie žaloby podľa obsahu a nie podľa označenia, resp. čísla zmluvy či úverového účtu. Právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný. V prvej časti žaloby je uvedená iná žalovaná suma ako v petite, ale doplnením návrhu zo dňa 14.1.1999 došlo k odstráneniu chyby v počítaní a nárok bol uplatnený jednoznačne. V konaní boli predložené originály prevodného príkazu a prevedení peňažných prostriedkov na účet Ing. V. dňa 10.8.1992 a žiadosti žalovaného v 1/ rade o poskytnutie úveru vo výške 11 113 900,-- Sk.

K premlčaniu nároku nemohlo dôjsť z dôvodu, že žalobca po podaní žaloby v roku 1996 v konaní riadne pokračoval, priesťahy robili len žalovaní a krajský súd prvýkrát rozhodol už dňa 10.11.2003.

K postúpeniu žalovanej pohľadávky došlo legálnym spôsobom na základe dvojstranného právneho úkonu podľa ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Každá strana prílohy č.1 k zmluve o postúpení bola osobitne podpísaná zmluvnými stranami a žalovaná pohľadávka sa nachádza na str. č.7 a str.8 pod položkou č.150. Fotokópie zmluvy a výpisy z prílohy č.1 boli založené dňa 1.7.2008 do súdneho spisu. Zmluva o postúpení pohľadávok podľa ust. § 524 Občianskeho zákonníka zo dňa 22.12.1999 spolu s prílohou č.1 je súčasťou notárskej zápisnice, ktorú napísala JUDr. T., notárka so sídlom v B., pod N 529/00 Nz 516/00 dňa 30.11.2000. Notárska zápisnica bola vyhotovená takmer rok po podpísaní uvedenej zmluvy a toto je pravdepodobne hlavný dôvod, prečo došlo v konaní Z-2-43 Cb 216/96 k zámene dvoch zmlúv o postúpení pohľadávok.

Dňa 1.7.2008 bol na pojednávaní na základe uznesenia súdu predložený na nahliadnutie účastníkom konania originál zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorú uzavrela S., a.s. so žalobcom dňa 22.12.1999.

Hmotnoprávne nástupníctvo nebolo v konaní nikdy spochybnené a o procesnoprávnom nástupníctve rozhodol krajský súd ešte v roku 2001. Ak mali žalovaní pochybnosti o procesnom nástupníctve, mohli podať odvolanie proti uzneseniu súdu o vstupe súčasného žalobcu do konania.

V konaní došlo k porušeniu Ústavy a hrubým spôsobom bola porušená zásada rovnosti účastníkov konania. Na str. 2 v druhom odseku je v rozsudku uvedená nepravdivá informácia, že žalobca podaním zo dňa 10.7.2008 súdu oznámil, že v podaní zo dňa 28.5.2001 omylom uviedol, že predmetná pohľadávka bola postúpená Zmluvou o postúpení pohľadávok, uzavretou dňa 28.6.2000. S., a.s. v liste zo dňa 10.7.2008 oznámila súdu, že k postúpeniu žalovanej pohľadávky došlo v prvej vlne postupovania, na základe zmluvy uzavretej 22.12.1999 a teda uplatnený hmotnoprávny nárok v súdnom konaní prešiel z úverovej zmluvy na právneho nástupcu, ktorým je súčasný žalobca.

Súd prvého stupňa rozhodol tiež nesprávne o trovách konania, pretože náklady neboli vyčíslené správne a neboli doložené príslušnou dokumentáciou. V konaní nebolo tiež

preukázané, či odvolatelia zaplatili súdny poplatok za odvolanie po zamietnutí ich žiadosti o oslobodenie od súdneho poplatku Najvyšším súdom SR.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 1/ podaním zo dňa 10.11.2008. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a uplatnil si náhradu trov konania.

Žalovaný 1/ uviedol, že súd pri hodnotení dôkazov nevychádza z ust. § 120 O.s.p. tak, ako to tvrdí žalobca, ale hodnotenie dôkazov vykonáva podľa § 132 O.s.p.. Žalovaný 1/ je toho názoru, že súd sa zaoberal všetkými relevantnými dôkazmi a aplikoval príslušné ustanovenia O.s.p. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že pôvodný žalobca súhlasil s prevzatím dlhu a poukázal na jednotlivé listiny, ktoré založil do spisu žalobca, z ktorých tento konkludentný súhlas jednoznačne vyplýva. Súd konštatoval, že žalobca opravil titul svojho nároku, a to na pojednávaniach dňa 2.10.2003 a 1.7.2008, z ktorej úverovej zmluvy si nárok uplatňuje. Súd konštatoval, že žalobca opravil tiež titul, ktorým nadobudol pohľadávku na základe zmluvy o postúpení pohľadávky - tento titul uviedol až 1.7.2008. Žalobca upresňoval a ozrejmoval, z akej úverovej zmluvy si nárok uplatňuje až po uplynutí premlčacej lehoty na uplatnenie práva. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že dodatok k úverovej zmluve z roku 1994 bol kvalifikovaný ako absolútne neplatný. Takýto rozsudok zatiaľ neexistuje.

Žalovaný 1/ celé súdne konanie tvrdil, že na základe žalobcom uplatneného nároku nič neobdržal. Podľa žaloby žalobca uplatňoval nárok zo Zmluvy o úvere č. 465/80690049-159-01 zo dňa 10.8.1994, podľa ktorej žalobca tvrdil, že poskytol úver 11 438 985,46,-- Sk. Žalovaný 1/ preukázal, že dňa 10.8.1994 úverovú zmluvu neuzatvoril, úverová zmluva nemala č. 465/8069049-159-01, takéto číslo mu žalobca ani nikdy neoznámil a s jeho tvrdením o prečíslovaní úveru nesúhlasí a nikdy mu žalobca neposkytol úver vo výške ako v žalobe tvrdil, 11 438 985,46,-- Sk. Za pôvodného veriteľa konali často jeho zamestnanci a nebol dôvod pochybovať o tom, že sú oprávnení konať. Občiansky zákonník v § 20 chráni dobromyseľnosť tretích osôb. Dodatok č.1 sa týka predmetu činnosti S., a.s. a p. B. so žalovanými rokovala a títo nemali dôvod pochybovať o tom, že je oprávnená dodatok podpísať. Následne sa S., a.s. aj v zmysle tohto dodatku správala. V spise je založená správa z jednania na úverovom výbore medzi S., s.r.o. a S. z 8.5.1995. Štatutárny orgán S. rokoval o splácaní úveru už výhradne so spoločnosťou S., s.r.o. Žalovaný 1/ poukazuje na súdny spis č.l. 217, kde sa nachádza listinný dôkaz založený žalobcom s názvom „informácie o pohľadávke“, kde je uvedené pri čísle pohľadávky 30183055 (číslo podobné ako číslo

úverovej zmluvy), že dlžník S., s.r.o. titulom postúpenia pohľadávky alebo zmeny dlžníka - teda zmena na základe prevzatia dlhu. Spoločnosť S., s.r.o. nikdy nemala poskytnutý úver od žalobcu, jedine prevzala dlh žalovaných 1/ a 2/. Žalobca založil do súdneho spisu výzvy, teda aj výzvy adresované spoločnosti S., s.r.o., ktoré nepochybne v tom čase žalobca považoval za opodstatnené.

Žalobca až na pojednávaní konanom dňa 1.7.2008 uplatnil nárok zo Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 22.12.1999. Žalobcovi nárok vznikol zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22.12.1999 a nie zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.6.2000, ako to tvrdil skôr.

Žalovaný 1/ má za to, že časť premlčacej lehoty uplynula pred podaním žaloby, a to postupne na jednotlivé splátky a premlčacia lehota plynula aj v čase súdneho sporu s poukazom na ust. § 112 Občianskeho zákonníka. Žalobca až na pojednávaniach konaných po 5.6.2003 objasňoval svoje omyly k žalobe a vysvetľoval, z akého titulu sa nároku domáha a aj výšku nároku menil.

Podľa názoru žalovaného 1/ Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 22.12.1999 uzatvorená medzi postupcom S., a.s. a postupníkom S., a.s. je s poukazom na ust. § 37 Občianskeho zákonníka, v časti týkajúcej sa žalovaného 1/ Ing. M. neplatná, a to z dôvodu jej neurčitosti a nezrozumiteľnosti. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 22.12.1999 uzatvorenou medzi postupcom S., a.s. a postupníkom S., a.s., nebol postúpený nárok z úverovej zmluvy č. úveru 330183-2, ani z jej žalobcom tvrdeného prečíslovaného znenia 465/8069049-159-01 a teda žalobca S., a.s.do dnešného dňa nepreukázala aktívnu legitímáciu.

Žalovaný 1/ tvrdí, že v rozsudku, ktorý žalobca navrhuje v odvolaní, sa domáha iného plnenia, ako sa domáhal v prvostupňovom konaní. Nárok žalobcu bol uplatnený a podmienený nasledovne: 26.3.1996 žaloba, 5.6.2003 - uznesenie o tom, že istina 7 409 220,-- Sk ostáva, bežné úroky 4 272 646,70,-- Sk a úroky z omeškania 6 100 925,10,-- Sk, spolu 17 783 511,80,-- Sk. Už v odvolaní proti rozsudku zo dňa 10.11.2003 žalovaný 1/ uviedol, že súd ho zaviazal na plnenie solidárne, to však nebola požiadavka žalobcu. Žalobca nežiadal, aby plnením jedného zo žalovaných zanikla v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných a súd rozsudkom z 10.11.2003 rozhodol nad rámec žaloby. Žalobca neupravil petit ani po zrušujúcom rozsudku a úprave petitu,

ako ho v odvolacom konaní navrhuje a žiada, ani nebolo prijaté uznesenie súdu o jeho pripustení. V odvolacom konaní sa žalobca nemôže domáhať iného plnenia, než akého sa domáhal v prvostupňovom konaní.

Žalovaný 1/ opätovne zdôraznil, že uzatvoril Zmluvu o prevzatí dlhu podľa ust. § 531 ods.1 Občianskeho zákonníka. Má za to, že pani B. bola oprávnená uzatvoriť dodatok, že dodatok sa týkal predmetu činnosti žalobcu a žalovaní nemohli vedieť, že p. B. prekračuje svoje oprávnenie. Navyše, nie je preukázané, že svoje oprávnenie prekročila.

Spoločníci spoločnosti S., s.r.o. neprijali uznesenie, ktorým by do základného imania spoločnosti mali záujem vnieť vydraženú prevádzku, na kúpu ktorej bol poskytnutý úver.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril tiež žalovaný v 2/ rade podaním zo dňa 5.11.2008. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny podľa ust. § 219 O.s.p. a priznať mu náhradu trov právneho zastupovania v odvolacom konaní. Žalovaný v 2/ rade uviedol, že Najvyšší súd SR zrušil pôvodný rozsudok Krajského súdu v Bratislave s úlohou pre prvostupňový súd vysporiadať sa s otázkou námietky premlčania nároku žalobcu. Krajský súd sa s touto problematikou zaoberal. Žalobca aj v roku 2003 požiadal o akceptáciu zmeny, a preto podľa názoru žalovaného v 2/ rade bola dôvodne vznesená námietka premlčania. Po vrátení veci došlo k oznámeniu, že nie zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 28.6.2000, ale zmluvou zo dňa 22.12.1999 nadobudol žalobca pohľadávku voči žalovanému v 1/ rade M..

Z textu Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 22.12.1999, ako ani z prílohy č.1, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy nevyplýva, že došlo k postúpeniu pohľadávky vo výške 7 409 220,-- Sk s príslušenstvom voči žalovanému v 2/ rade R.. Meno R. sa vôbec neuvádza v týchto dokladoch, a preto S., a.s. nemá ani právny titul na vymáhanie pohľadávky voči žalovanému v 2/ rade, nakoľko túto nenadobudla. Postúpená pohľadávka musí byť individualizovaná, čo v danej zmluve, ako aj v prílohe č.1 úplne absentuje, z akého právneho titulu žaluje S., a.s. B. v 2/ rade R., nie je zrejmé. Už skutočnosť absencie aktívnej legitímácie S., a.s. B. je dôvodom zamietnutia žaloby voči žalovanému v 2/ rade. Žalovaný v 2/ rade od začiatku sporu namietal svoju pasívnu legitímáciu z dôvodu uzavretia Zmluvy o prevzatí dlhu zo dňa 11.10.1992, ktorou celý dlh prevzala firma S., s.r.o..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa svojim návrhom domáha zaplatenia sumy 7 409 220,-- Sk s 28% úrokom z omeškania od 20.4.1995 do zaplatenia. Predmetnú sumu žiada od žalovaných zaplatiť z dôvodu nesplatenia úveru a z dôvodu porušenia Úverovej zmluvy o účelovom úvere na malú privatizáciu zo dňa 10.8.1992, ktorú uzavrel právny predchodca žalobcu S., pobočka v L. so žalovaným v 1/ a 2/ rade a na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22.12.1999 bola na žalobcu - S., a.s. postúpená pohľadávka z uvedenej úverovej zmluvy.

Odvolací súd je toho názoru, že v konaní bola preukázaná aktívna legitímácia žalobcu - S., a.s. B., IČO: X., ktorý sa stal účastníkom konania na základe právoplatného uznesenia Krajského súdu v Bratislave, ktorým pripustil, aby na strane žalobcu z konania vystúpil S., a.s. B., mestská pobočka L. a na jeho miesto do konania vstúpil S., a.s. B.. Uvedené uznesenie pod č.k. Z-2-43 Cb 216/96-61 nadobudlo právoplatnosť dňa 15.8.2001. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 26.4.2002 pod sp.zn. 6Obo 326/01 odmietol odvolanie žalovaného v 1/ rade proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20.7.2001 pod č.k. 7-2-43 Cb 216/96-61. V tomto uznesení Najvyšší súd skonštatoval, že doterajší žalobca podaním zo dňa 28.mája 2001 oznámil súdu prvého stupňa, že postúpil svoju pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu postupníkovi S., a.s. B. a navrhol, aby súd v ďalšom konaní pokračoval s týmto postupníkom. Najvyšší súd tiež konštatoval, že niet pochybnosti o tom, že v skúmanej veci doterajší žalobca S., a.s. postúpila svoju pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu na nového žalobcu S., a.s. B.. Podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka k platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka. Zmluva môže byť uzavretá aj bez jeho vedomia, resp. aj proti jeho vôli, s výnimkou uvedenou v ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka a so zreteľom na § 526 Občianskeho zákonníka. Zmena v osobe veriteľa sa nedotýka práv a povinností dlžníka. Tiež uviedol, že k platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka a tento súhlas v danom prípade nie je potrebný ani k rozhodnutiu súdu o zámene osoby na strane žalobcu. Preto žalovaný v 1/ rade nebol ani oprávnenou osobou na podanie odvolania proti napadnutému uzneseniu.

V konaní pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že medzi S., a.s. B. ako postupcom a S., a.s. B. ako postupníkom bola dňa 22.12.1999 uzatvorená Zmluva o postúpení pohľadávok podľa ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetom postúpenia je odplatné postúpenie pohľadávok s príslušenstvom postupcu voči tretím osobám - dlžníkom, ktoré vznikli na základe úverových a iných zmlúv, podľa ktorých postupca alebo jeho právny predchodca poskytli úvery a iné finančné plnenia alebo záväzky. Súčasťou postúpených pohľadávok je aj ich príslušenstvo a všetky práva s nimi spojené, pokiaľ z ust. zmluvy a taxatívneho výpočtu pohľadávok podľa bodu 3 článku zmluvy nevyplýva niečo iné. Taxatívny výpočet postupovaných pohľadávok postupcu voči dlžníkom obsahuje Príloha č.1, ktorá je nedeliteľnou súčasťou tejto zmluvy. Z Prílohy č.1 vyplýva, že pod poradovým číslom 150 bol postúpený úver 30183055 vo výške 11 113 900,-- Sk zo dňa 10.8.1992, pričom pohľadávka k 27.12.1999 činí 17 783 511,80,-- Sk, zostatok istiny k 27.12.1999 činí 7 409 220,-- Sk, riadny úrok 4 272 646,70,-- Sk, zákonný a zmluvný úrok 6 100 925,10,-- Sk, príslušenstvo 720,-- Sk a splatnosť je tu vyznačená 10.8.1998. V spise sa tiež nachádza Protokol o odovzdaní a prevzatí dokladov za klienta č. úverovej zmluvy 330183-2 (465-8069049-159-1) č. úverového účtu 30183055, Situačná správa S., a.s., mestská pobočka L. k úverovému spisu 30183055 zo dňa 23.4.2001a Správa o záverečnom zúčtovaní vzájomných nárokov S., a.s., mestská pobočka L. zo dňa 7.5.2001.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené (§ 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Jednou z právnych skutočností, ktorej dôsledkom je zmena subjektu záväzkového vzťahu, je postúpenie pohľadávky predstavujúce zmenu v osobe veriteľa. K postúpeniu pohľadávky, upravenému v ust. § 524 až 530 Občianskeho zákonníka dochádza na základe písomnej zmluvy uzavretej medzi veriteľom ako postupcom a treťou osobou ako postupníkom, pričom jej platnosť nie je podmienená súhlasom dlžníka. Voči nemu sa postúpenie pohľadávky stáva účinným buď od doručenia oznámenia jeho pôvodného veriteľa, že došlo k postúpeniu pohľadávky alebo od preukázania postúpenia novým veriteľom. V danom prípade S., a.s. - pôvodný žalobca oznámila, že dňa 20.3.1996 podala návrh na začatie konania proti žalovanému v 1/ rade Ing. M. a žalovanému v 2/ rade R. o zaplatenie 7 409 220,-- Sk s príslušenstvom. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky

prešli práva k vymáhanej pohľadávke, jej príslušenstva a všetky práva s ňou spojené zo S., a.s. ako postupcu na S., a.s. ako postupníka. Tiež v konaní žalobca preukázal, že na základe platnej zmluvy o postúpení pohľadávok prešla pohľadávka zo zmluvy o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi S., a.s. a Ing. M. a R. dňa 10.8.1992 na S., a.s.. V prílohe k zmluve o postúpení pohľadávky je jednoznačne identifikovaná pohľadávka z úveru čo do dôvodu aj výšky, zo zmluvy o postúpení pohľadávky je možné zistiť postupcu i postupníka, a preto bola založená aj aktívna legitímácia postupníka S., a.s. na vymáhanie postúpenej pohľadávky, ktorá je predmetom tohto súdneho konania, a to vo vzťahu k žalovanému 1/, i vo vzťahu k žalovanému 2/.

Odvolačný súd sa nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa, ktorý považoval námietku premlčania uplatnenú žalovaným za dôvodnú.

Podľa ust. § 397 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba 4 roky.

Podľa § 392 ods. 1 Obchodného zákonníka, pri práve na plnenie záväzku plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa mal záväzok splniť, alebo sa malo začať s jeho plnením (doba splatnosti). Ak obsah záväzku spočíva v povinnosti nepretržite vykonávať určitú činnosť, zdržať sa určitej činnosti, alebo niečo strpieť, začína premlčacia doba plynúť od porušenia tejto povinnosti.

Pri práve na čiastkové plnenie plynie premlčacia doba pre každé čiastkové plnenie samostatne, ak sa pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku stane splatný celý záväzok, plynie premlčacia doba od doby splatnosti nesplneného záväzku (§ 392 ods. 2 Obchodného zákonníka).

Z aktuálneho stavu úveru ku dňu 20.3.1996 (č.l. 2) vyplýva, že z poskytnutého úveru a vyčerpaného úveru 11 113 900,-- Sk bolo splatených 3 704 680,-- Sk, pričom bola splatená posledná splátka ku dňu 20.1.1995 v sume 529 240,-- Sk a od 20.4.1995 žalovaný 1/ a 2/ štvrtročné splátky nesplácali. Žaloba bola doručená súdu dňa 26.3.1996, teda pôvodný žalobca S., a.s. B., do práv ktorého vstúpila S., a.s. B. si uplatnil svoj nárok v 4-ročnej premlčacej lehote, teda námietka žalovaných uplatnená v konaní je nedôvodná. K tomu je potrebné uviesť, že žalobca si svoje právo na zaplatenie predmetnej sumy 7 409 220,-- Sk s 28% úrokmi od 20.4.1995 do zaplatenia uplatnil žalobou doručanou súdu 26.3.1996 a nie na

pojednávani dňa 5.6.2003, resp. na pojednávaní dňa 1.7.2008 tak, ako to konštatoval súd prvého stupňa. Žalobca v žalobe uviedol chybné číslo zmluvy, pričom súčasťou žaloby bola ako príloha pripojená úverová zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými zo dňa 10.8.1992. Tento rozpor medzi skutkovým tvrdením a listinným dôkazom bol žalobcom odstránený. Súd uznesením na pojednávaní dňa 5.6.2003 rozhodol, že akceptuje opravu termínu uzavretia zmluvy o úvere, ktorá bola uzavretá dňa 10.8.2002. Na tomto pojednávaní tiež došlo k upresneniu žalobného návrhu. Žalobca nepožiadaval o zmenu návrhu a súd ani zmenu návrhu počas konania nepripúšťal. Preto záver súdu, že základom zamietnutia žaloby je titul, na základe ktorého si žalobca uplatnil nárok na plnenie voči žalovaným žalobou došlou súdu zo dňa 26.3.1996, je nesprávny. Žalobca neopravoval titul nároku, ktorý mu vznikol porušením povinnosti žalovaných z úverovej zmluvy a pre posúdenie otázky premlčania je irelevantné, či zmluva o postúpení pohľadávky bola uzatvorená dňa 22.12.1999 alebo dňa 28.6.2000 (obe počas súdneho konania), keďže právny predchodca žalobcu si svoje právo uplatnil na súde dňa 26.3.1996, teda včas. Odvolací súd teda dospel k záveru, že námietka premlčania uplatnená žalovanými 1/ a 2/ je nedôvodná.

Z uznesenia Najvyššieho súdu 6Obo 297/2006 zo dňa 21.2.2008, ktorým bol súd prvého stupňa viazaný vyplýva, že účastníkmi úverovej zmluvy č. 330183-2 z 10.8.1992 boli právny predchodca žalobcu a Ing. V. r.č. X., L. a Š., r.č. X., L.. Žalovaní 1/ a 2/ podpísali úverovú zmluvu č. 330183-2 z 10.8.1992. Z tejto zmluvy im vznikli práva a povinnosti. Na základe uvedenej zmluvy bol poskytnutý úver vo výške 11 113 000,-- Sk.

Odvolací súd tiež vo svojom zrušujúcom uznesení uviedol, že sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že dodatok č.1 k Úverovej zmluve č. 330183-2 z 10. augusta 1992 je neplatný právny úkon. Žalovaní počas konania tvrdili, že uzatvorili Zmluvu o prevzatí dlhu podľa § 531 ods.1 Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 531 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa dohodne s dlžníkom, že preberá jeho dlh, nastúpi ako dlžník na jeho miesto, ak na to dá veriteľ súhlas. Súhlas veriteľa možno dať buď pôvodnému dlžníkovi alebo tomu, kto dlh prevzal.

Z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplýva, že by medzi dlžníkmi a treťou osobou došlo k dohode o prevzatí dlhu a že by bol zo strany veriteľa daný súhlas na prevzatie dlhu od žalovaných spoločnosťou S., s.r.o.. Je pravdou, že ust. § 531 ods. 1 Občianskeho zákonníka nevyžaduje pre súhlas veriteľa osobitnú formu. Súhlas mohol byť daný

akýmkoľvek spôsobom, ktorý by nevzbudzoval pochybnosť o tom, že žalobca s prevzatím dlhu súhlasí. V konaní však súhlas žalobcu preukázaný nebol. Z postupu žalobcu nie je možné vyvodiť, že s prevzatím dlhu súhlasil. Mlčanie, či nečinnosť, možno za opomenutie, teda za prejav vôle vyjadrujúci súhlas (§ 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka) považovať len vtedy, ak by mal žalobca v uvedenej situácii povinnosť byť činným, teda vyjadriť svoj nesúhlas. Z doposiaľ vykonaného dokazovania teda vyplýva, že žalovaní sa svojho záväzku nezbavili, keďže doposiaľ nebolo preukázané, že dlžníci sa dohodli so spoločnosťou S., s.r.o. o prevzatí dlhu a že s takýmto prevzatím dlhu veriteľ súhlasil.

Až po udelení súhlasu S., a.s. s prevzatím dlhu z úverovej zmluvy zo dňa 10.8.1992 mohla spoločnosť S., s.r.o. vstúpiť do práv a záväzkov z tejto zmluvy a následne uzatvoriť k nej Dodatok.

Zo situačnej správy k úverovému spisu 30183055 v texte „zabezpečenie“ (č.l. 251) vyplýva, že ide o pohľadávku S. z úverovej zmluvy o účelovom úvere pre individuálnych podnikateľov č. 330183-2, neskôr č. 465-8069049-159/1 (neskôr v BIS č. 30183055) zo dňa 10.8.1992 a jej dodatku č.1 zo dňa 9.8.1994 a dodatku č.2 z 18.4.1995 je zabezpečená Zmluvou č. 268/92 o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 21.10.1999, ktorej predmetom je veľkosklad nábytku v L., LV č.X., f. list č.1790, parc.č. 43, 933, s.č. 2425, podľa znaleckého posudku č. 111/92 - znalecká cena 32 659 330,-- Sk (vklad povolený pod č. V 437/93 zo dňa 22.4.1993). Záložcom je S., spol. s.r.o. L. v zastúpení Ing. M. a R.. V uvedenom texte je uvedený dodatok č.2 z 18.4.1995. V spise sa dodatok č.2 z 18.4.1995 k predmetnej úverovej zmluve zo dňa 10.8.1992 nenachádza, a preto nie je možné posúdiť, či týmto dodatkom - listinou nedošlo k zmene záväzkov účastníkov úverovej zmluvy zo dňa 10.8.1992.

Odvolačí súd dodáva, že podľa ust. § 64 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného ku dňu uzavretia úverovej zmluvy a vzniku spoločnosti S., s.r.o. L. do vzniku spoločnosti konajú vo veciach súvisiacich so vznikom spoločnosti za spoločnosť jej zakladatelia alebo niektorý z nich, pokiaľ tento zákon alebo osobitné predpisy neustanovujú inak.

Zo záväzkov, ktoré prevzali zakladatelia alebo niektorý z nich za spoločnosť do dňa jej vzniku, sú zaviazaní zakladatelia spoločne a nerozdielne (§ 64 ods. 2 Obchodného zákonníka).

Závazky, ktoré vznikli podľa odseku 1 prechádzajú na spoločnosť okamihom jej vzniku, pokiaľ ich spoločnosť do troch mesiacov neodmietne.

V danom prípade uzavretie úverovej zmluvy zo dňa 10.8.1992 nemá charakter veci súvisiacej so vznikom spoločnosti S., s.r.o. L., tak ako to má na mysli ust. § 64 ods. 1 Obchodného zákonníka (napr. úkony ako sú získanie oprávnenia na podnikanie, zmluvy týkajúce sa odbornej pomoci pri založení a vzniku spoločnosti, úkony správcu pri splácaní vkladov zo strany spoločníkov, atď.). Preto aj keby úverovú zmluvu zo dňa 10.8.1992 uzavreli žalovaní ako zakladatelia spoločnosti S., s.r.o., čo však z úverovej zmluvy nevyplýva a nasvedčuje tomu aj žiadosť Ing. M. o poskytnutie úveru zo dňa 17.7.1992 i sťažnosť žalovaného 1/ na Ústavný súd SR (viď. III ÚS 368/06-16), zo záväzku z tejto úverovej zmluvy by zodpovedali zakladatelia spoločne a nerozdielne.

Keďže súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil vec súdu prvého stupňa a v súlade s ust. § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V novom konaní bude povinnosťou súdu vyžiadať dodatok č.2 zo dňa 18.4.1995 k úverovej zmluve zo dňa 10.8.1992 a posúdiť jeho obsah. Tiež bude potrebné zistiť, či došlo k zmene záväzku oproti tomu, ako bol dohodnutý účastníkmi zmluvy, t.j. S. a žalovanými 1/ a 2/ v zmluve zo dňa 10.8.1992. V prípade, že súdu nebudú doručené žiadne listinné dôkazy, prípadne žalovaní neoznačia žiadne dôkazy, na základe ktorých by došlo k zániku záväzku žalovaných, súd preverí výšku nároku uplatnenú žalobcom v konaní a opätovne vo veci rozhodne.

V novom konaní rozhodne súd tiež o náhrade trov konania.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 14. apríla 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.